

[Samuelson.]

Derfor er vi også meget glade for forslaget om presseforskningen. Det er et område, hvor der i øjeblikket næsten intet sker i Danmark. Der forefindes kun ganske enkelte studier om, hvordan pressen har behandlet enkelte sager, og her har det kun været ganske enkelte blade, der har været inddraget i undersøgelserne. Presseforskningen er ikke noget, interesserede lægmænd kan lave med venstre hånd. Der må skabes et professionelt korps af folk, der først er i stand til at samle alt det op, som man har fundet ud af i andre lande med hensyn til metoder og resultater, og her vel først og fremmest i USA. Dernæst må erfaringerne bruges med henblik på danske forhold.

En af opgaverne må være at finde ud af, hvordan påvirkningen af folk foregår. Er det gennem den personlige kontakt, gennem radio og TV eller gennem aviserne, eller er det lige meget af hver? Er det den nøgterne nyhedsformidling eller den mere følelsesmæssige agitation, der betyder noget?

Presseforskningsinstituttet må også undersøge de økonomiske problemer i forbindelse med bladdøden. Hvad er det, der gør, at Ekstra Bladet kan sælges i Vestjylland, mens det kniber mere for Berlingske Tidende? Hvorfor døde Dagens Nyheder med 20.000 abonnenter, mens Damsgaard i Fjerritslev indtjener det daglige brød med 2.500 abonnenter?

Også den udenrigspolitiske nyhedsformidling må tages op til undersøgelse. Hvem bestemmer, hvad der kommer frem til den danske befolkning, og hvad betyder det, der kommer frem?

Alle disse opgaver beviser, hvor vigtigt det er, at vi får oprettet et presseforskningsinstitut. De monopoliserede mediers journalister har en tillidsstilling over for samfundet, som gør det helt urimeligt at nøjes med en kortvarig journalistuddannelse. Der må en grundig uddannelse til, således at man finder de rette folk frem. Man kan ikke som tidligere regne med, at journalistfaget befolkes med begavede folk med en speciel politisk interesse, ofte folk fra miljøer, hvor man ikke havde nutidens meget lette adgang til en højere uddannelse. Der har måske været en tendens i de senere år til, at det har været en modeuddannelse blandt studenter

og realister, som måske ikke altid har været af lige høj kvalitet.

Da journalisternes vigtigste opgave er at overvåge samfundsmagten, må de have en ordentlig uddannelse, således at de kan orientere befolkningen på en rimelig måde, og således at de ved, hvad det er, de skal lave. Af disse grunde er vi glade for lovforslaget, og vi glæder os til at gense det til efteråret.

Poul Dam: Det må siges, at de fire ordførere har afgræsset området så stærkt, at der ikke er så forfærdelig mange græsstrå tilbage at finde for mig, men for skams skyld skal man da komme med enkelte bemærkninger.

Det interessante ved dette forslag er, at man her har taget et område, hvor en uddannelse er nødvendig, og ladet dem, der hidtil ikke har fået nogen uddannelse, men sidder på arbejdet, og deres fremtidige arbejdsgivere bestemme, hvordan uddannelsen skulle være. Der er så at sige ingen repræsentanter — ud over naturligvis den højtærede statsminister — for offentligheden, for dem, der er massemediernes brugere, og måske også for dem, der bliver brugt af massemediernes.

Spørgsmålet er, om det nu ikke er ganske væsentligt, at vi har massemediernes for samfundets skyld, for brugernes skyld. Hvad er det, vi ønsker os af massemediernes? Vi ønsker os måske noget helt andet end den hidtidige presse, og end den hidtidige presses folk kunne tænke sig. Vi ønsker måske også en journalistuddannelse, der ikke lægger så megen vægt på det skrevne ord, men hvor evnen til at udtrykke sig i det talte ord bliver mere fremtrædende. Vi har udmærkede radio- og TV-journalister, men vi ved, at det for dem alle er en omstillingsproces af ganske lang varighed, før de kan frigøre sig fra det skrevne.

Ønsker vi os egentlig, at dette i praksis skal blive et monopol for folk med en bestemt uddannelse, uddannet fra en institution, der er tilknyttet et af vore universiteter? Er vi ikke mere interesseret i at få en gruppe mennesker bag massemediernes med en bred, forskelligartet række af erfaringer? Måske folk, som har skaffet sig deres viden selv. Det var ikke så ualmindeligt i gamle dage. Vi har en række store navne i dansk journalistiks historie, som netop var selv-